

รายงานผลการวิจัย กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2533

32/กองแผนงานและวิชาการ/ฝ่ายวิชาการสถิติ

ชื่อกลุ่มพืช/พืช	ข้าวและธัญพืชเมืองหนาว/ ข้าวสาลี (104)		
โครงการวิจัย	สถิติศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (0311)		
สาขาวิชา	สถิติศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (21)		
สาขาวิชาย่อย	การวิจัยทางสถิติ (02)		
ชื่อทะเบียนวิจัย	ขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองข้าวสาลี		
ผู้ดำเนินงาน	จันทนา สรสิริ B 0173 (L)		
หัวหน้า	เสาวนีย์ พิสิฐภูพันธ์ B 1582 (S)	พัชนี กำเหนิดรัตน์ B 0829 (S)	
ผู้ร่วมงาน	สวนีย์ ทองครองทรัพย์ B 1386 (S)	ศรีอุไร กุลธรรม B 1216 (S)	
	ปริศนา หาญวิริยะพันธ์ F 0392 (S)	สุวิทย์ มุลศรี F 0914 (S)	

บทคัดย่อ

ได้ดำเนินงานวิจัยหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองข้าวสาลีที่ปลูกในสภาพไร่และในสภาพนา ในปี พ.ศ. 2531 และ 2532 ที่สถานีทดลองข้าวไร่และธัญพืชเมืองหนาวสะเมิงและศูนย์วิจัยข้าวแพรวในสภาพไร่ ปลูกข้าวสาลีพันธุ์สะเมิง 1 โดยวิธีโรยเป็นแถวระยะห่าง ระหว่างแถว 25 เซนติเมตร ปลูกเป็นผืนใหญ่ติดต่อกันในแปลงขนาด 37 x 42 เมตร (ปลูก 148 แถว ๆ ยาว 42 เมตร) จำนวน 2 แปลง แปลงหนึ่งปลูกในสภาพพื้นที่ราบ อีกแปลงหนึ่งปลูกในสภาพพื้นที่เนิน ใส่ปุ๋ยและป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งแปลง (ปลูกแบบ uniformity trial) เก็บเกี่ยวโดยแบ่งเป็นหน่วยย่อย ขนาดหน่วยย่อยละ 1 ตารางเมตร ติดต่อกันโดยเว้นริมรอบแปลง (แต่ละหน่วยย่อยเก็บ 2 แถวคู่ยาว 2 เมตร) แต่ละแปลงเก็บเกี่ยวทั้งหมด 72 x 20 (1440) หน่วยย่อย ในสภาพนาปลูกข้าวสาลีพันธุ์สะเมิง 2 ในนาข้าวแบบยกแปลงขนาดความกว้างของแปลง 2 เมตร มีร่องน้ำขนาด 50 เซนติเมตร ตลอดความยาวแปลงในพื้นที่ประมาณ 1 ไร่ ดูแลใส่ปุ๋ยและป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเดียวกันกับการปฏิบัติในแปลงขยายพันธุ์เก็บเกี่ยวแยกเป็นแต่ละหน่วยย่อย มีขนาดหน่วยย่อยละ 1.5 ตารางเมตร (กว้าง 2 เมตร ยาว 0.75 เมตร) ทั้งหมด 432 หน่วยย่อย นวดสี และชั่งน้ำหนักผลผลิตของแต่ละหน่วยย่อย ปรับเป็นน้ำหนักที่ความชื้นมาตรฐาน 12% นำไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (mean) ค่าความแปรปรวน (variance) ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (CV) ของขนาดเนื้อที่ต่าง ๆ กัน แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน

(Y) กับขนาดเนื้อที่เก็บเกี่ยว (X) โดยใช้สมการ $Y = aX^b$ ผลของการวิจัยทั้ง 2 ปี สรุปได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ ในสภาพไร่เนื้อที่เก็บเกี่ยวควรมีขนาด 5 ตารางเมตร รูปร่าง สีเหลี่ยมผืนผ้ายาว ส่วนในสภาพนาที่ปลูกแบบยกแปลงมีความกว้างของแปลง 2 เมตร เนื้อที่เก็บเกี่ยว ควรมีความยาวขนาด 3 เมตร และเก็บจำนวน 2 แปลง

กรมวิชาการเกษตร